

HELYZETKÉP A VALIDÁCIÓ ALAKULÁSÁRÓL EURÓPÁBAN A 2016-OS EUROPEAN INVENTORY TÜKRÉBEN

Kovács Anett

SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola

Kulcsszavak: felnőttképzés; nem formális környezet; nemzetközi validációs gyakorlatok

Az iskolán kívül szerzett tanulási eredmények elismerésének kérdése az oktatásfejlesztés egyik legfontosabb témája lett az utóbbi években. Az Európai Unió Tanácsa 2012. december 20-i ajánlásában arra kéri a tagállamokat, hogy legkésőbb 2018-ra hozzák létre saját validációs rendszerüket a nem formális utón megszerzett kompetenciák elismerésére. Tegyük ezt annak érdekében, hogy polgáraik a nem formális és informális környezetben megszerzett kompetenciákat elismertethessék, és a nem formális és informális tanulási tapasztalataik validációja alapján teljes vagy részleges képesítést kaphassanak. A validáció témaköre 1995-ben jelent meg először az európai szakpolitikai dokumentumokban (White Paper on Education and Training). Két évtized távlatából szükséges, hogy reflektáljunk az eddig elért eredményekre és az előttünk álló feladatokra. Az előadás célja egyrészt az eddigi eredmények bemutatása, másrészt a legfontosabb feladatok meghatározása annak érdekében, hogy az EU ajánlásában foglaltakat teljesíteni lehessen 2018-ra, illetve meghatározhatók legyenek a 2018 utáni fejlesztési irányok. Az EU több módon segíti a tagországokat, hogy a validációs eljárást minél több tagország alakítsa ki és alkalmazza hatékonyan. Az egyik legjelentősebb eszköz a European Guidelines for validating Non-formal and Informal Learning kiadványok mellett a European Inventory on Validation of Informal and Non-formal Learning dokumentumok. Az Inventory-k (2005, 2007, 2010, 2014) az európai aktuális érvényesítési gyakorlatokról tájékoztatnak, esettanulmányok és elemzések készülnek az eljárás fejlődéséről a köz-, a magán- és civil szektorban. A CEDEFOP a 2016-os jelentést 2017 januárjában publikálta. Kutatásunk a 2016-os kiadványon alapul, mely során a dokumentumelemzés módszerét alkalmaztuk. A téma azért is rendkívül fontos Magyarország számára, mert a 2012-es EU Tanácsa ajánlással összhangban 2014. november 4-én elfogadott egész életen át tartó tanulásról szóló kormánystratégiában a magyar kormány is vállalta, hogy legkésőbb 2018-ra kidolgozza nemzeti szintű validációs rendszerét. Kutatásunk célja annak vizsgálata, hogy a validációs gyakorlatok hol tartanak 2016-ban, milyen formálódások történtek az eljárás terén az elmúlt években. Az elemzési szempontok között szerepelt: A tagországokban milyen mértékű a társadalmi elfogadottság; a munkaerő-piaci célú vagy a képzési célú validációt részesítik-e előnyben; célcsoportokban vagy szektorokban való használatra törekszenek inkább? Milyen módon, milyen eszközökkel mérik, értékelik az előzetes tudást? Munkánk elméleti jelentősége abban rejlik, hogy átfogóan bemutatjuk a validáció eddigi alakulását, másrészt aktuális képet nyújtunk az európai validációs trendekről. Az eredmények alapján megállapítható az Európában kirajzolódó validációs irányvonal. Elemző munkánk végén új információkkal szolgálhatunk, segítve a hazai validációs rendszer gyakorlatban való kiépítését.